

KOSOVSKI INSTITUT ZA PRAVOSUĐE

Uvod

Kao deo svog mandata izgradnje institucija, OEBS-ova Misija na Kosovu pomaže u razvoju pravosudnog sistema koji se zasniva na demokratskim principima i međunarodnim standardima za ljudska prava i vladavinu prava.

Pravosudni sistem na Kosovu, kada je OEBS započeo svoju misiju 1999.godine, bio je potpuno neuređen. Sa ustanovljenjem sudskog sistema koji je obrazovao UNMIK, poznatog kao Vanredni sudski sistem, i OEBS-ova Sekcija za obuku sudija započela je svoje aktivnosti.

Kao naslednik Sekcije za obuku sudija, Kosovski institut za pravosuđe (KIP) osnovan je februara 2000. Njegov mandat je da obučava sudije i tužioce i da da svoj doprinos razvoju profesionalnog, nepristasnog i multietničkog pravosuđa i tužilaštva, koje će obezbediti dobrobit za ljude Kosova i podstaći poverenje u lokalne institucije.

Tokom proteklih nekoliko godina, KIP kontinuirano prilagođava svoje aktivnosti obuke u skladu sa promenama zakonske regulative i obrazovnim potrebama svih članova pravosuđa. U početku, KIP je obezbeđivao opštu obuku u vezi standarda o ljudskim pravima i o krivičnom pravu. Kasnije, fokus je pomeren na specifične, problematične pravne teme kao što su krivični zakon, zakon o krivičnom postupku i građansko pravo, sa osvrtom na međunarodne standarde o ljudskim pravima. To je urađeno da bi se osvežilo i osavremenilo pravno znanje u ovim posebnim oblastima.

Opseg aktivnosti obuke se širi. Jačanjem stručnih i tehničkih kompetencija kosovskih sudija i tužilaca, KIP podržava primenu Standarda za Kosovo, posebno standarda o ravnopravnom pristupu pravdi i imovinskim pravima.

Trenutno je KIP još uvek deo Misije OEBS-a. Međutim, Skupštini Kosova već je podnet prednacrt zakona kojim KIP treba da postane samostalna institucija u okviru opšte vladine strukture. Usvajanje ovog zakona očekuje se sredinom 2005. godine. Tako će KIP funkcionisati kao održiva lokalna institucija koja obezbeđuje početnu obuku za buduće sudije i tužioce, osnovnu obuku za porotnike i promotivnu i kontinuiranu obuku za kosovske sudije i tužioce.

Nacrt zakona o KIP-u predviđa da KIP bude odgovoran za organizovanje Programa početnog pravnog obrazovanja u okviru kojeg se buduće sudije i tužioći pripremaju za svoju ulogu u pravosuđu

KONTAKT INFORMACIJE
Kancelarija za odnose
sa štampom
Sedište Misije OEBS
38000 Priština

TEL +381 38 500 162
Fax +381 38 500 188
www.osce.org/kosovo
press.omik@osce.org

PREGLED AKTIVNOSTI

Program kontinuiranog pravnog obrazovanja za sudije i tužioce

Program kontinuiranog pravnog obrazovanja (PKPO) obuhvata obrazovne aktivnosti i na Kosovu i u inostranstvu.

Tokom 2004. godine KIP je posvetio veliki broj obuka kako materijalnim tako i proceduralnim aspektima reformisanog sistema krivičnog prava, pri čemu je organizovao 12 specijalnih obuka o temama kao što su novouvedena krivična dela, nove vrste kazni, trgovina ljudima i nove uloge javnih tužilaca, sudske policije i pretpretresnih sudija. Organizovan je i jedan broj stručnih programa obuke koji su pravosuđu obezbeđivali praktične veštine u vezi sa novim krivičnim sistemom.

KIP je isto tako proširio svoje aktivnosti kako bi organizovao regionalne obuke. S obzirom na veliki broj novih odredbi u krivičnom i zakonu o krivičnom postupku, širom Kosova organizovani su okrugli stolovi i diskusije. One su bile fokusirane na specifične probleme u oblasti materijalnog ili proceduralnog prava sa kojima će se sudije i tužioci verovatno sresti tokom rada u sudovima. Pošto problemi iz oblasti građanskog prava i kompetencija sudova za prekršaje još imaju veliku važnost, KIP je nastavio da obrađuje ovu temu na svojim obukama.

Tokom 2004. godine KIP je organizovao ukupno 52 trening seminara za sudije i tužioce. Neke od ovih programa KIP je organizovao samostalno; ostali su organizovani u saradnji sa drugim partnerskim institucijama kao što su Savet Evrope (SE), Američko odeljenje pravde (USOP), Američka advokatska asocijacija – Pravna inicijativa za Centralnu Evropu i Evroaziju (ABA-CEELI) i Nacionalni centar za državne sudove.

I u 2005. KIP je nastavio da poboljšava kvalitet svojih programa obuke. Radi uspostavljanja sistematičnijeg pristupa obrazovanju krajem 2004, KIP je objavio početak Programa kontinuiranog obrazovanja za 2005. Ovogodišnji Program fokusira se na nedavne izmene kako u građanskom tako i u krivičnom zakonu, uključujući tu i primenu novog Privremenog krivičnog zakona, Privremenog zakona o krivičnom postupku i Zakona o maloletničkom pravosuđu, sa ciljem da se dodatno razviju praktične veštine sudija i tužilaca. KIP organizuje mnogobrojne seminare u regionima uz primenu modernih nastavnih metodologija. Početkom ove godine KIP je održao prva simulirana suđenja, a sada, na svojim časovima obuke, veću pažnju posvećuje proučavanju pojedinačnih slučajeva.

Obrazovanje u inostranstvu

Druga komponenta PKPO je Program obrazovanja u inostranstvu, koji se sastoji od studijskih poseta i stažiranja. Posete imaju za cilj da promovišu diskusije o problemima u raznim sudskim sistemima i da omoguće razmenu iskustava među kolegama kako bi se unapredila sudska praksa na Kosovu. Učesnici obično posećuju Ministarstvo pravde i glavne pravosudne institucije strane zemlje i prate sudske postupke na prvoj i drugoj instanci. Tokom 2001. organizovane su posete Poljskoj, Švajcarskoj i Holandiji (Hagu). Tokom 2002. KIP je organizovao studijske posete Francuskoj (Parizu i Strazburgu), Hrvatskoj, Švajcarskoj i Holandiji (Hagu). U 2003. sudije su posetile Sloveniju, Švajcarsku i Nemačku. U 2004. organizovano je nekoliko studijskih poseta Nemačkoj, Bugarskoj i Francuskoj.

Segment stažiranja u okviru Programa obrazovanja u inostranstvu omogućio je učesnicima da prate sudiju ili tužioca na njihovom radnom mestu u stranom sudskom sistemu. Ovakva stažiranja pomažu u razvoju profesionalnih veština, naročito pravno obrazlaganje, tehnike ispitivanja, raspored predmeta i upravljanje sudom. U okviru pripreme za stažiranje učesnici pohađaju intenzivni trodnevni kurs o pravosudnim institucijama zemlje u koju putuju. Posle povratka organizuju se radionice kako bi iskustva stečena u inostranstvu razmenili sa svojim kolegama.

Tokom 2005. Program za obrazovanje u inostranstvu biće nastavljen obukom za predavače za lokalne sudije i tužioce koji će isto tako držati predavanja i u Institutu. Osim toga, lokalno osoblje KIP-a posetiće Bugarski nacionalni institut pravosuđa radi razmene informacija i iskustava.

Program obuke za razvoj praktičnih veština

Program obuke za razvoj praktičnih veština (POPV) počeo je oktobra 2002. i završen je septembra 2003. godine. Program je rezultat zajedničkih napora KIP-a i Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID), koja je angažovala Međunarodnu organizaciju za unapređenje prava da spremi ovaj program za kosovske sudije. Kursevi su održavani u KIP-u, a tokom obuke su sudije i tužioci mogli da razviju stručne veštine vezane za različite aspekte sudskog postupka i suđenja kao što su donošenje odluka, pisanje presuda i kazni, upravljanje sudom, raspored predmeta i ispitivanje svedoka. POPV se kao deo KIP-ovog Godišnjeg programa obuke redovno održava od 2003. godine.

Program početnog pravnog obrazovanja

Da bi postali sudije i tužioci, kandidati moraju da polože novi pravosudni ispit. Oni koji polože ovaj ispit moraju zatim da pohađaju obuku pre postavljenja, koja treba da ih pripremi za njihovu buduću ulogu u pravosuđu. U tom kontekstu, nacrt zakona o KIP-u predviđa da KIP bude odgovoran za organizovanje Programa početnog pravnog obrazovanja (PPPO). Posle nedavne odluke Kosovskog veća za sudije i tužioce, prvi PPPO počeo je 15. aprila 2005. kao tromesečni pilot projekat. Trenutno se šezdeset kandidata obučava za rad u pravosuđu.

Osim toga, na ovim programima obuke KIP je od marta 2005. počeo da organizuje osnovne kurseve obuke za porotnike.

PARTNERSTVO

KIP blisko saraduje sa nekoliko organizacija koje rade u oblasti obrazovanja u pravosuđu. Postoji bliska sistematska saradnja između KIP-a, Evropske agencije za rekonstrukciju, SE i USOP. Štaviše, radi zadovoljenja specifičnih potreba obuke u pravosuđu, KIP saraduje na ad hoc bazi sa nacionalnim i međunarodnim institucijama kao što su: Škola kosovske policijske službe, ABA-CEELI, Svetska banka i druge.

OSOBLJE I PROSTORIJE

KIP se nalazi u Prištini, a njegovo osoblje se sastoji od dvoje profesionalaca koje postavlja OEBS-ova Misija na Kosovu i 18 članova lokalnog osoblja. Prostorije KIP-a obuhvataju biblioteku sa pristupom internetu i učionice sa opremom za simultano prevođenje, koja omogućava KIP-u da obezbedi prevode za engleski, albanski i srpski jezik.